
Публикуван на: 21-02-2007

Източник: [Портал Европа](#)

Инициативен комитет с председател Тодор Кавалджиев (Вицепрезидент на Република България 1997-2002) издига Мария Серкеджиева за независим кандидат за депутат в Европейския парламент. Това е първата официална кандидатура за първия евровот у нас. В Инициативния комитет влизат представители на 31 регионални клуба на Сдружение "Евроинтеграция", което проведе национална конференция на 8 февруари в София. Председател на неправителствената организация е Серкеджиева - тя е и бивш зам.-министър на правосъдието в кабинета Костов от квотата на Народен съюз. Председател на предизборния ѝ щаб ще е Николай Ненчев, а [интернет-сайтът на кандидатката за ЕП е ТУК.](#)

Мотото на кампанията на Мария Серкеджиева е - "Независимостта е сила, когато си професионалист", а платформата - "Заедно да защитим правата си на европейци!"

Портал ЕВРОПА разговаря с Мария Серкеджиева.

Г-жо Серкеджиева, предстои ви събиране на подписи - може би 10 000. Това постижимо ли е за независим кандидат?

Човек, който си е поставил за задача да убеди стотици хиляди да гласуват за него, не би следвало да се плаши от 10 000 подписа.

Кой от европейските модели трябва да следва българският Закон за избор на евродепутати?

Първо нека кажа, че в България много сме закъснели със законодателството за избор на европейски депутати. 10-е страни от предишната вълна на разширяването, са приели съответните закони близо година преди датата на първия им евровот. А при нас нямаме никаква подготовка за

тези избори. А сега на вашия въпрос: не трябва толкова да се придържаме към определен чужд модел, а такъв, който съответства на нашите потребности и разбирания. В основата на този закон трябва да стоят ясни правила - процедурите трябва да са лесно осъществими, да няма скрити условия, които да затрудняват кандидатите. Лично аз съм привърженик вотът да се ограничи в рамките на страните-членки на ЕС. Принципът за отседналост също според мен е добър подход - за да бъде вотът истински, т.е. показателен за волята на избирателите. Личността - дори при партийните кандидатури - играе решителна роля в изборите за депутати в Европейския парламент: затова критерият отседналост не е излишен. Никак не е без значение да гласуват хора, които познават кандидатите и осъзнават защо дават доверието си на тези личности. У нас все още си мислим, че ще имаме междинен период за преосмисляне, за "прекрояване" на това, което се решава в Страсбург и Брюксел - а всъщност това вече не е така. Всеки гласуван елемент от европейското законодателство пряко се разпростира върху нашата територия и пряко задължава всички наши субекти.

Ако станете евродепутат като независим кандидат, в коя политическа група на ЕП бихте членували?

Благодаря ви за въпроса, понеже той ми помага да не бъда размита в общото пространство на независимите. Преди време имаше шега - някой е независим, защото от него нищо не зависи... Не бих искала така да се схваща ролята на независимия кандидат. Имайки предвид хората в Сдружението и в Инициативния комитет - техните ценности, идеали и стремежи - най-подходяща за мен би била Европейската народна партия. Няма никаква пречка след спечелването на изборите един независим кандидат да се присъедини към определена фракция, в случая ЕНП-ЕД.

Значи сте привърженик на дясната политика. Как възприехте призива на председателя на ЕНП-ЕД Ханс-Герт Пьотеринг към българите да гласуват за Първанов на втория тур на президентските избори: като десен апел ли?

Според мен това изказване бе изчистено от поляризацията ляво-дясно. Казаното беше израз на желание за консолидиране на нацията. Аз така го схванах. Когато Пьотеринг пое поста, направи много силни изказвания в посока към утвърждаване на общите ни ценности, на общо самочувствие, и на елиминиране на противоречията.

Сред вашите предизборни опорни точки четем за благоденствие, за жизнен стандарт и достойни старини... Това дясно ли е?

Това е социално. Постигането на достоен живот, по-добър жизнен стандарт за изява на личността, отново са встрани от плоскостта на поляризацията ляво-дясно. Самите ценности и цели на ЕС са в посока към елиминирането на противоречията между хората, създаването на условия за просперитет, мир, сигурност и благоденствие.

Европейският съюз десен проект ли е?

Европейският съюз е социален проект - в смисъл, не на социалистите, а на социума. Този проект цели постигането на нормални условия на живот, достойни изяви на личността, достойно представяне и развитие на бизнеса. Европейският проект е една много вълнуваща мечта за мен, защото тя съединява развитието и представянето на личността чрез постигането на добро и високоразвито социално и хуманно общество. Според мен това е отликата. Има една много интересна книга за европейската мечта - на Джереми Рифкин. Един изключително ерудиран и уважаван американски анализатор вълнуващо прави разликата между американската и европейската мечта. Разликата се състои в това, да се преодолее индивидуализмът и да се акцентира върху общото, социалното благосъстояние, което дава възможност на индивида да се чувства реализиран и защитен в едно такова общество. Тази мечта, този идеал, не е свързан със социалистическите партии, това е общочовешки идеал. Може би заради това социализмът се задържа толкова дълго като идеал, защото акцентираше върху социалното...

Трябва ли Турция да стане член на ЕС?

За мен няма "трябва". За мен въпросът е - възможно ли е, има ли пречки, Турция да бъде член на ЕС? За мен е напълно възможно Турция да бъде член на ЕС тогава, когато тя отговаря на споделените европейски ценности.

Трябва ли България да направи референдум за турското членство, когато дойде време за това?

Защо смятате, че точно България или само България трябва?

Понеже се кандидатираме за български евродепутат.

Въпросът дали България да направи такъв референдум или не, е въпрос на националната ни политика, а не на европейската ни политика. Ако България реши, че това е толкова важен въпрос, че трябва да бъде решен чрез референдум, то би следвало да има референдум. Към настоящия момент не виждам основания за подобен референдум.

Второто ви послание към избирателите е - "Гласувайте за лесен достъп до европейските фондове!" Това европейска политика ли е или национална?

Това е един приоритет, който от национално ниво би следвало да се свърже със създаване на възможностите на европейско ниво и да бъде прилаган.

Какво имате предвид?

Водеща цел на ЕС от 2007 нататък е да се утвърди по-голяма прозрачност и яснота в правната регламентация на всички нива - в самото законодателство и самите условия. Така се избягва корупцията, избягват се съмнения за неправомерно опериране с европейски пари. Аз лично бих си поставила като цел повишаване на информираността на гражданите на страните-членки за всички европейски политики. Те пряко касаят всички европейски граждани.

Посланието ви е - "Гласувайте за лесен достъп до европейските фондове" - как?

Чрез една ясна, прозрачна политика и чрез специални предложения за повишаване на

информираността чрез допълнителни парични средства, даже и фондове и програми, които да информират широката гражданска общественост за възможностите и на Структурните фондове, Кохезионния фонд и на другите инструменти. Има цяла разнообразна поредица от нови фондове - например JESSICA, който цели развиването на хармонична градска среда.

Информационните кампании за възможностите на Структурните фондове въпрос на национална политика ли са, или на европейска?

На обвързана политика.

Кой прилага информационните стратегии за Структурните фондове?

На европейско ниво би следвало да се прилагат от Европейската комисия, а на национално - от правителствената, респективно от създадените на национално ниво партниращи институции на ЕК. Разбира се, в тях се включват и гражданите чрез неправителствените организации, браншовите структури и пр. като изискват повече информация и създават информационни центрове по тези въпроси.

Щом Комисията записва тези правила, какво би могъл да направи евродепутатът за по-лесен достъп до фондовете?

Парламентът вече стигна до статут на орган, който участва във вземането на решения - така наречената процедура по съвместно решаване. Европейският парламент участва в законодателната процедура и в процедурата по приемане на основните политики на ЕС. Европейската комисия на ниво Европейски съюз е натоварена със законодателната инициатива, но веднъж излязла от нея, тази законодателна инициатива минава през паралелна процедура на съгласуване между ЕП и Съвета, който е основният решаващ орган. Така че на практика актовете, които излизат по основните политики, са плод на съвместените усилия на ЕП и на Съвета.

Как оценявате къде е България в общата селскостопанска политика, задоволителни ли са нашите квоти?

Не мога да отговоря еднозначно на въпроса дали квотите са добри или не. Те са такива, каквито сме успели да ги защитим. Ние дълго време не запълвахме отпускните квоти - например за лозови насаждения и овощни масиви. Това не е пропуск на европейската политика, а наш личен, национален пропуск. Според мен можеше да се договорят много по-добри условия, да има и други преходни периоди... Но в крайна сметка това е минал етап вече и не е особено полезно да се връщаме към миналото. По-скоро оттук нататък никога не трябва да се изпускат от внимание националните интереси: така че общата европейска политика да бъде от полза и за българските граждани. И тук е ролята на представителите на България в ЕП и в другите институции - например в Съвета имаме 10 гласа: съвсем не е за подценяване силата на България при вземане на важните решения. Ролята на евродепутатите е да осъществяват пряката връзка между европейските политики и прилагането им на национално ниво. Т.е. ролята на евродепутата следва да бъде непрекъснато следене - при приети или обсъждани актове на европейско ниво - дали и как тези актове биха се прилагали в България. До каква степен европейското е адекватно и разбираемо на нашето, национално ниво.

Г-жо Серкеджиева, на кого дължите вашето въвеждане в обществено-политическия живот?

Това, че съм запалена по обществените изяви, сигурно е комбинация между личностните ми качества, ценности и идеали, и стечението на обстоятелствата. С обществена дейност в различни

сфери се занимавам много отдавна. Политическата ми кариера беше профилирана като специалист, не толкова свързана с определени политически сили. През 1997 година влязох в политиката и бях предложена от БЗНС като коалиционен партньор на СДС в правителството на г-н Иван Костов. От 1997 до 2001 г. бях зам.-министър на правосъдието, занимавах се с хармонизирането на националното законодателство и международното правно и съдебно сътрудничество.

Кога създадохте Сдружението?

През лятото на 2000 година. Тогава все още бях заместник-министър. Сдружението се създаде от група съмишленици: хора с много позитивна енергия, насочена към обществото. Имаше недоверие и въпроси - ама каква неправителствена организация, щом вие в момента сте зам.-министър?!

Основната цел и идея беше, да се съчетаят полезните способности, инструменти, бих казала и механизми, на правителствения и на неправителствения сектор, за популяризиране на европейската интеграция. Аз още тогава определено смятах, че съществува дефицит на информираност на българското гражданско общество относно официалната политика на правителството. Смятах - а и сега съм убедена - че един от проблемите, които след това рефлектираха върху изборите, т.е. недостатъчното доверие в синьото правителство - беше точно липсата на информираност на обществото. Направиха се революционни неща за този кратък срок, основополагащи мерки, но не бяха достатъчно добре представени и популяризирани.

Вие като висш държавен служител имате ли право да създадете сдружение?

Нямаше никакви пречки, формални, аз като зам.-министър да бъда председател на неправителствено сдружение. Още повече, че ние тогава се споразумяхме сдружението да не кандидатства за времето, през което бях зам.-министър, по никакви програми за финансиране. И спазихме това споразумение.

А в този период от какво се издържаше Сдружението?

Тогава нямаше самостоятелен офис и разчитаме на инициативността на създаваните регионални клубове. Хората там работеха на доброволни начала, никой не получаваше пари от Сдружението, нито пък финансиране, свързано с името на Сдружението. Всеки според своите възможности преценяваше до каква степен да участва в нашата работа. А тя беше предимно популяризаторска - това бяха обществени дебати. Когато има съмишленици, това не е кой знае колко трудно. Залите се предоставяха от общините и областните управи благодарение на организационните способности и идеалистичните подбуди както на хора от НПО, така и на такива от дирекциите по европейска интеграция на общините и областите. Идеята беше да се популяризира това, което се прави по линия на официалната политика за евроинтеграцията чрез неправителствения сектор. След 2001 г. започнахме да кандидатстваме по програми.

Каква предизборна кампания смятате да направите?

Започваме засега със собствени сили и на собствена отговорност, както се казва на юридически език. Съветници са ми хората от най-близкото обкръжение, приятели и съмишленици, с които досега сме работили: сред нас има политолози, журналисти... например от Националното радио.

Журналисти от Националното радио могат ли да правят предизборни политически кампании според Етичния кодекс?

Те са част от Инициативния комитет, а не от щаба. Ръководител на щаба е г-н Николай Ненчев. Към момента с PR ще се занимават други наши приятели и съмишленици. Финансирането на кампанията е трудно за независим кандидат, тъй като не разполагаме с ресурса на политическите партии и

коалиции. Отправили сме предложения за подпомагане до наши съмишленици в сферата на бизнеса... Имаме и много доброволци.

Кои са вашите приятели от бизнеса?

Навсякъде, където те имат роля, ще бъдат оповестявани. Например ако за издаването на брошурата помага определена фирма, нейното име ще бъде написано на самата брошура. При всяка изява, в която имаме помощ от бизнеса, името на бизнес-структурата ще бъде съобщавано.

Към днешна дата Сдружение "Евроинтеграция" изпълнява ли проект, финансиран от някъде - или е кандидатствало за грант?

Към днешна дата нямаме проект. Последният ни проект приключи миналата година, той беше за обществени дебати с финансовата помощ на Фондация "Ханс Зайдел". Не сме в процедура на кандидатстване или на очакване на резултати за победител в някой проект. Но финансирането на изборната кампания не може да стане за сметка на спечелен проект от НПО.

Тодор Кавалджиев е председател на Инициативния комитет. Очакват ли подкрепа от земеделските партии?

Оставихме въпроса с политическата подкрепа открит. Нашата позиция е, че политическа партия спокойно може да се присъедини към Инициативния комитет или да подкрепи кандидатурата ми. Засега няма официално взето решение от политическа сила за това. Иначе имаме много съмишленици и приятели сред земеделските партии.

Партиите не са утвърдили листите си все още. Ако от някоя партия ви предложат избираемо място в листата, ще се откажете ли от статута си на независим кандидат?

Това една нереалистична хипотеза. Подобни идеи не са били нито споделяни, нито обсъждани. С тази уговорка - че никой до този момент не си е поставил подобна задача или идея - бих казала, че не ми се иска да се отказвам от независимостта. Смятам, че нашето общество има нужда от укрепване на гражданското самочувствие. Възможността независим кандидат да бъде избран за европейски депутат е реална.

Бихте могла например да сте от гражданската квота в листата на някоя партия - например

някое новосъздадено сдружение с европейско име...?

Аз бих могла да бъда независим кандидат в една коалиция, която цели представянето и подкрепата на българските евродепутати за групата на ЕНП. Това е различно. Никой обаче не е обсъждал такава възможност. Имайки предвид общите споделени ценности на европейската християндемократия, това е разумно. Не смятам обаче, че заместването на независимата кандидатура с партийна квота би било от полза за независимия кандидат, а и за гражданското общество.

КОЯ Е МАРИЯ СЕРКЕДЖИЕВА?

Освен на Сдружение "Евроинтеграция", Серкеджиева е председател на още две неправителствени организации - Сдружение за посредническа дейност "Медиатор" и "Алианс за правно взаимодействие".

Тя е лектор от Екип "ЕВРОПА" (инициатива на министър Калфин) по въпросите на разширяването на ЕС, правосъдие и вътрешен ред, конкуренция. Освен това чете лекции по немско търговско право в СУ.

В кабинета Костов, като заместничка на министър Теодосий Симеонов, Серкеджиева отговаря за правната евроинтеграция.

По професия е адвокат, специализирала е в Германия и Холандия. Езици - английски, немски, руски.